

Dastlabki ma'lumotlar

**2021- yilning yanvar-may oylarida
Qoraqalpog'iston Respublikasida xizmatlar sohasining
rivojlanishi**

Xizmatlar sohasining rivojlanish darajasi jamiyat farovonligini aks ettiruvchi ko'rsatkichlardan biri hisoblanadi. Resurslar sarfini tejovchi samarali innovatsion iqtisodiyotni barpo etish jarayonida xizmatlar sohasi alohida o'rinn tutadi, chunki u, tovar ishlab chiqarish bilan taqqoslaganda, materiallar sarfini kamligiga, xarajatlarni tez qoplanishi va yuqori daromadlilikka ega.

Mazkur soha xalqaro korporatsiyalar, banklar, aviakompaniyalar, kompyuter markazlari, telekommunikatsiyalar, sug'urta, yuridik va konsalting firmalari, davlat va nodavlat tashkilotlar, shuningdek, notijorat tashkilotlarni qamrab oladi.

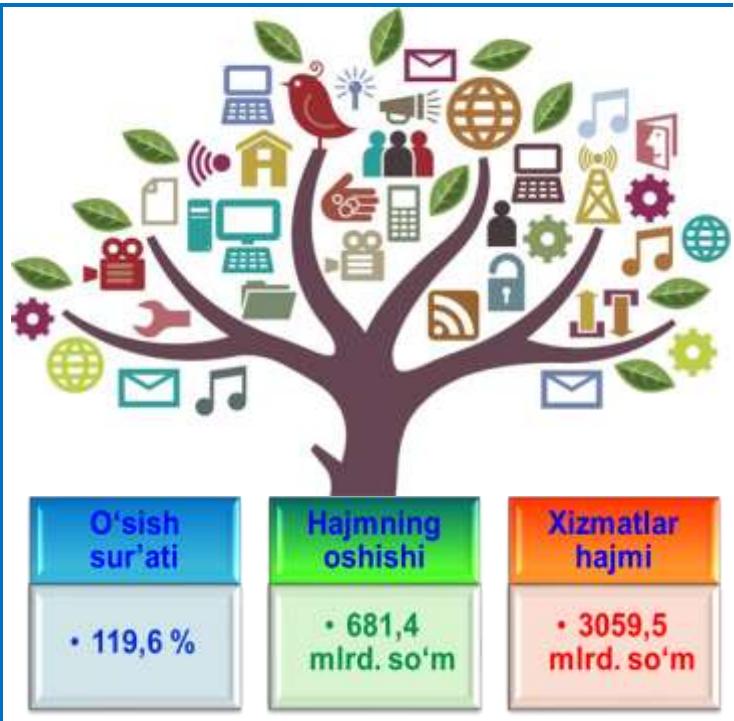
**2021- yilning yanvar-may oylarida
xizmatlar sohasining asosiy ko'rsatkichlari**

Xizmatlar sohasi bu - korxonalar, tashkilotlar, shuningdek, jismoniy shaxslar tomonidan ko'rsatiladigan turli xil xizmatlar, ishlab chiqarishni o'z ichiga olgan umumlashtirilgan toifadir. Ushbu sohani ko'pincha rivojlangan zamonaviy infratuzilma tufayli sanoatdan keyingi iqtisodiy tuzilma tarzida ko'rildi.

Ishlab chiqarilgan xizmatlarning asosiy ko'rsatkichlari

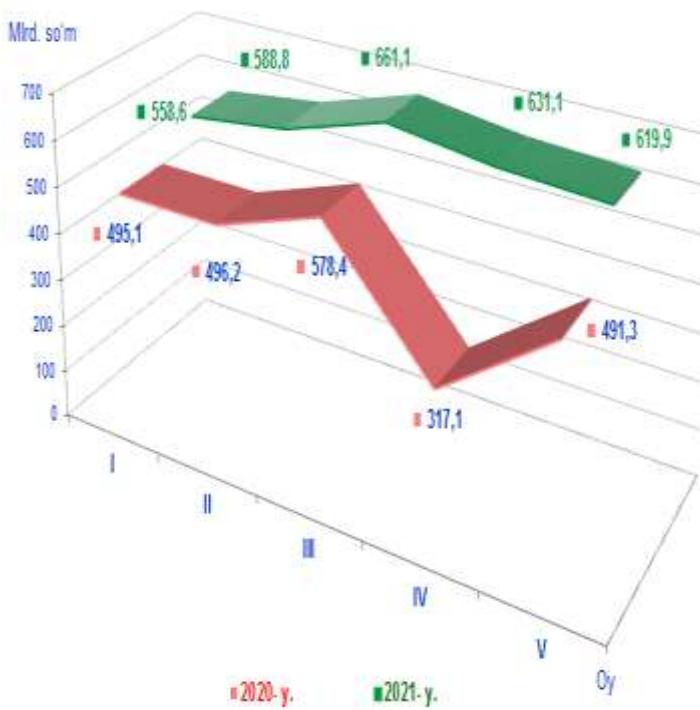
Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, 2021- yilning yanvar-may oylarida ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 3059,5 mlrd. so'mga yetdi. Uning nominal hajmi 681,4 mlrd. so'mga oshdi. Taqposlama ekvivalentda o'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'ati 119,6 % ni tashkil etdi.

Xizmatlar – iste'molchilar (juridik va jismoniy shaxslar) holatini o'zgartiradigan yoki tovarlar, xizmatlar va moliyaviy aktivlar bilan ayirboshlashiga ko'maklashadigan ishlab chiqarish faoliyatining natijasi hisoblanadi.

Xizmatlar sohasining rivojlanishi

Ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmini taqqoslanishi, mlrd. so'm

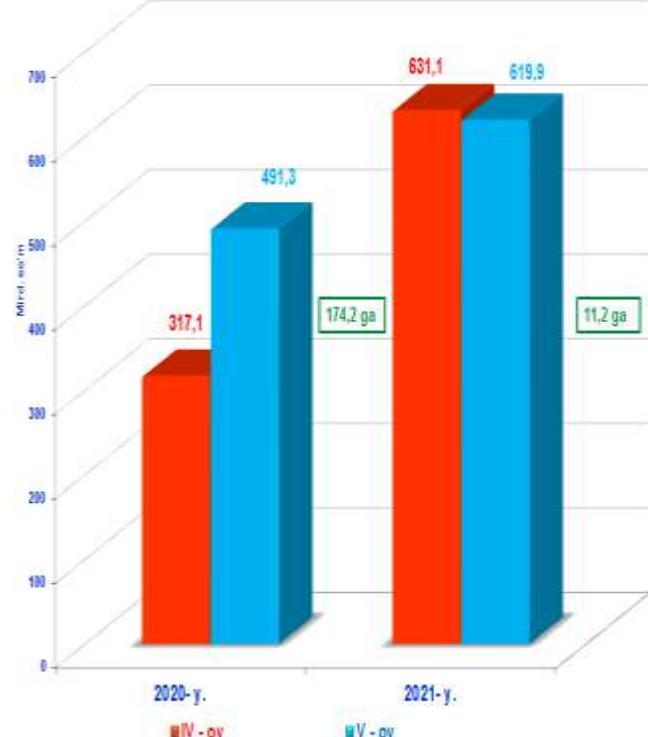
2021- yilning yanvar oyiga nisbatan joriy yilning may oyida (diskret oy) ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 61,3 mlrd. so'mga oshib 619,9 mlrd. so'mga yetdi.

Taqqoslash uchun:

o'tgan yilning shu davrida ularning hajmi 3,8 mlrd. so'mga pasaygan va 491,3 mlrd. so'mga teng bo'lgan.

2021- yil IV – diskret (aprel) oyining hajmiga nisbatan taqqoslaganda, 2021- yil V – diskret (may) oyining hajmi 11,2 mlrd. so'mga pasaygan.

Taqqoslash uchun:
2020- yilning IV va V – diskret oylari o'rtaсидаги farqi 174,2 mlrd. so'mni tashkil etgan.

Xizmatlar sohasining rivojlanishi

Qoraqalpog'iston Respublikasi statistika boshqarmasi

Dastlabki ma'lumotlar

Xizmatlar sohasi ishlab chiqarish unumdorligini va samaradorligini oshirishga yordam beradigan turli xil faoliyat turlarini o'z ichiga oladi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ishlab chiqarilgan xizmatlarning asosiy ko'rsatkichlari (2021- yilning yanvar-may oylarida)

Xizmatlar - jami	Hajmi, mlrd. so'm	O'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati, % da
<i>shu jumladan:</i>		
Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari	3059,5	119,6
Moliyaviy xizmatlar	179,0	116,6
Transport xizmatlari	656,7	128,1
<i>shu jumladan: avtotransport xizmatlari</i>	745,3	109,1
Yashash va ovqatlanish xizmatlari	423,2	122,7
Savdo xizmatlari	75,1	99,6
Ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlar	676,2	112,2
Ta'lim sohasidagi xizmatlar	81,0	132,0
Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar	196,2	135,2
Ijara xizmatlari	36,0	139,0
Kompyuter va maishiy tovarlarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlar	81,0	175,3
Shaxsiy xizmatlar	88,3	136,7
Me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar	107,8	126,1
Boshqa xizmatlar	39,6	118,8
	97,3	133,8

**Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ko'rsatilgan bozor
xizmatlarining tarkibi, % da
(2021- yilning yanvar-may oylarida)**

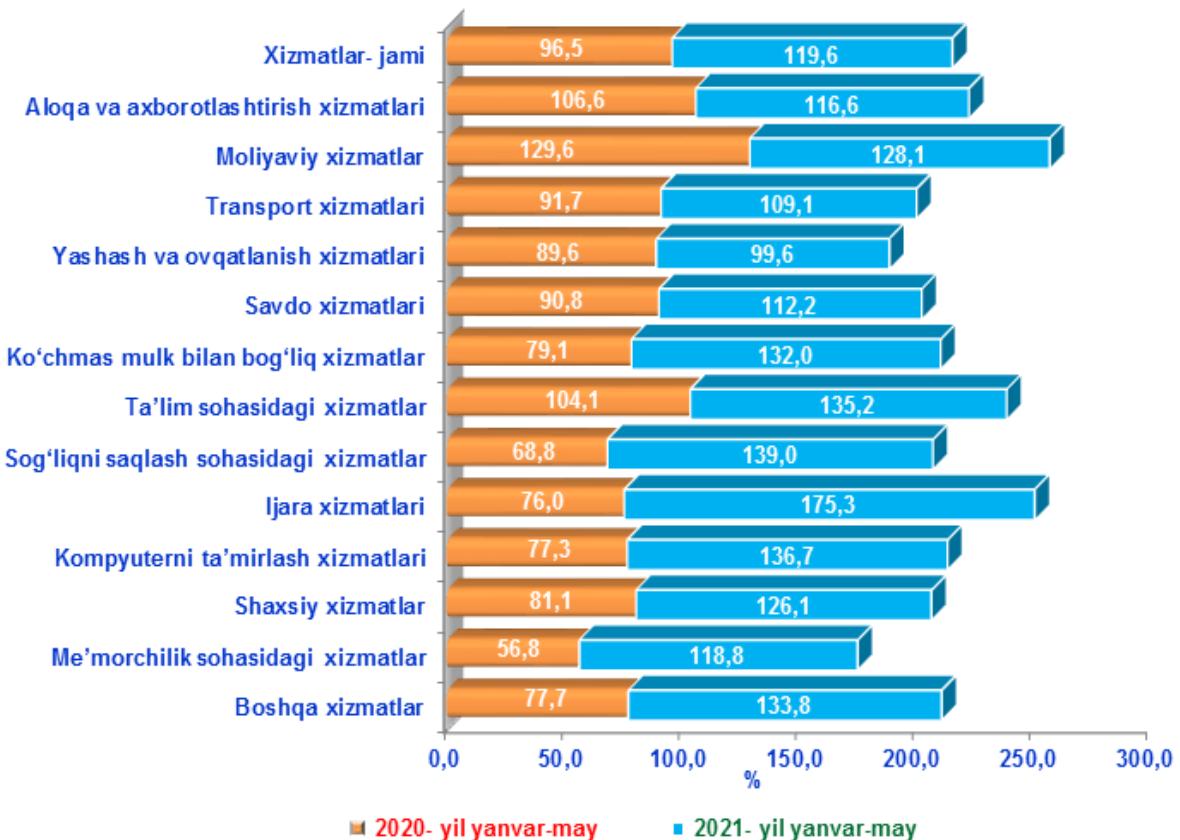

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ko'rsatilgan bozor xizmatlari tarkibida eng katta ulushni transport xizmatlari egallaydi. Shunday qilib, 2021- yilning yanvar-may oylarida ularning ulushi 24,4 % ni tashkil etdi. Shu bilan birga, yuqori ko'rsatkichlar savdo xizmatlari (22,1 %), moliyaviy xizmatlar (21,5 %), ta'lim sohasidagi xizmatlar bo'yicha (6,4 %) qayd etildi.

Sog'lijni saqlash sohasidagi xizmatlar ko'rsatish hajmlarining uncha katta bo'limgan o'sishi kuzatildi, ularning ulushi atigi 1,2 % ni tashkil etdi. Shuningdek, nisbatan yuqori bo'limgan ulush me'morchilik sohasidagi xizmatlar sohasidagi xizmatlar - 1,3 %, yashash va ovqatlanish xizmatlari hissasi 2,5 % ga to'g'ri keldi.

**Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ko'rsatilgan
bozor xizmatlarining o'sish sur'atlarini taqqoslanishi**

Yuqori o'sish sur'atlari ijara xizmatlar (75,3 %), sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar (39,0 %), kompyuterni ta'mirlash xizmatlari (36,7 %), ta'lim sohasidagi xizmatlar (35,2 %), boshqa xizmatlar (33,8 %), ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlar (32,0 %), da qayd etildi.

Yashash va ovqatlanish xizmatlari hajmining o'sish sur'ati (0,4 % ga) pasayishi qayd etildi.

Dastlabki ma'lumotlar

Har bir mamlakatning iqtisodiy hayotida muhim o'r'in tutuvchi savdo sohasi ishlab chiqarish va iste'mol o'rtasidagi aloqani ta'minlaydi, shuningdek, tovarlarni ishlab chiqarish hajmi va tarkibiga, ularning turlarini yaxshilanishiga va sifatini oshishiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi.

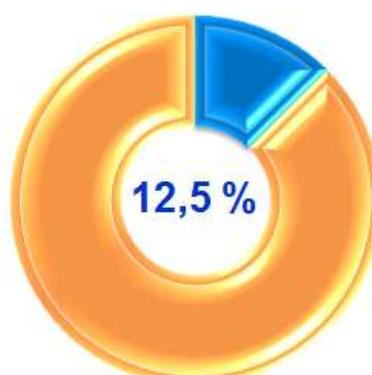
2021- yilning yanvar-may oylarida, ko'rsatilgan bozor xizmatlari umumiy hajmida savdo xizmatlarining ulushi 22,1 % ni tashkil etib, bu 676,2 mlrd. so'mga teng bo'ldi.

Savdo – bu tovarlarning aylanishini, ularning ishlab chiqarish sohasidan iste'mol sohasiga o'tishini ta'minlaydigan iqtisodiyot sohasidir. Ma'lum bir davlat ichida savdo tovarlarini zarur iste'molchiga yetkazib berish vazifasini bajaradi. U ulgurji va chakana savdoga bo'linadi.

**Savdo xizmatlari tarkibi, % da
(2021- yilning yanvar-may oylarida)**

Avtomobillar va mototsikllar ulgurji va chakana savdosini, jumladan, ularni ta'mirlash xizmatlarini qo'shgan holda

Ulgurji savdo xizmatlari (avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari)

Avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo bo'yicha xizmatlar

Xizmatlar sohasining rivojlanishi

Joriy davrda chakana savdo xizmatlari ulushi 80,3 % iga to'g'ri keladi.

Ulgurji savdo xizmatlarining ulushi (avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari) 12,5 % ga yetdi. Avtomobillar va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi bo'yicha xizmatlar, jumladan, avtomobillar va mototsikllarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlarni qo'shgan holda, savdo xizmatlarining umumiy hajmidagi ulushi 7,2 % ni tashkil etdi.

**Moliyaviy xizmatlar
(2021- yilning yanvar-may oylarida)**

**Moliyaviy xizmatlar hajmi 656,7 mlrd.
so'mni - tashkil etdi.**

Taqqoslash uchun: 2020- yilning yanvar-may oylarida moliyaviy xizmatlar hajmi 496,7 mlrd. so'mga teng bo'ldi.

**Ularning umumiy xizmatlar hajmidagi ulushi
21,5 % ni tashkil etdi.**

Taqqoslash uchun: 2020- yilning yanvar-may oylarida ularni ulushi 20,9 % ni tashkil etdi.

**O'tgan yilning shu davriga nisbatan hajmni
160,0 mlrd. so'mga ko'payishi kuzatildi.**

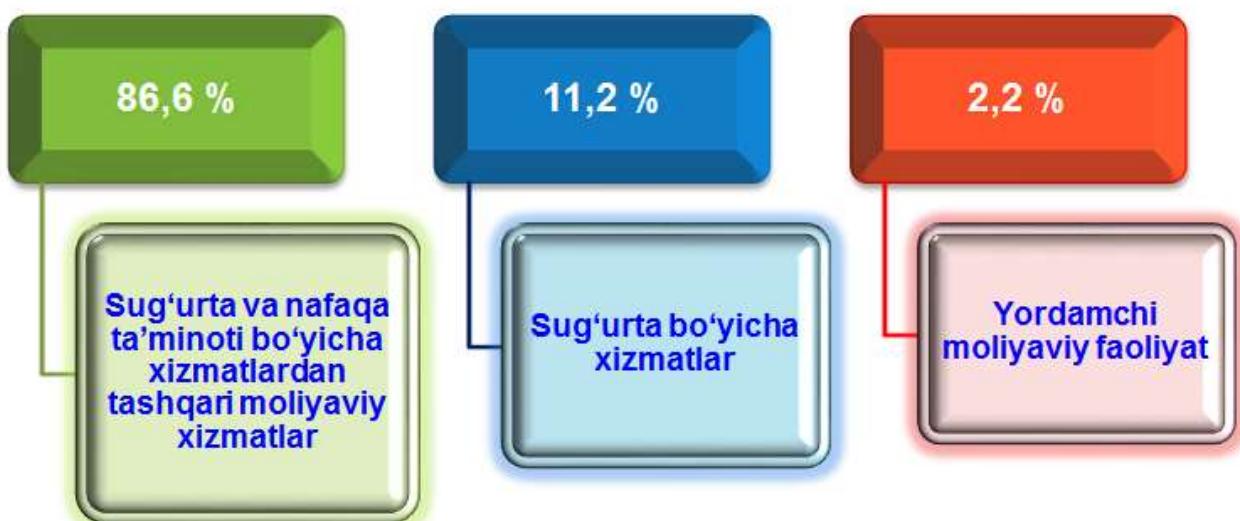
**Moliyaviy xizmatlarning o'sishi 28,1 % ni
tashkil etdi.**

Taqqoslash uchun: 2020- yilning yanvar-may oylarida ularni o'sish sur'ati 129,6 % ga yetgan.

Moliyaviy xizmatlar hajmi - moliyaviy vositachilik hisobidan olingan foizli daromadlar hajmi (xizmatlar uchun belgilangan to'lovlar miqdorida), shuningdek, moliya muassasasi tomonidan ssuda berish yoki depozitni saqlash bo'yicha xizmatlari uchun to'lanadijan haq hisobiqa ko'ra olinadi.

**Moliyaviy xizmatlar tarkibi, % da
(2021- yilning yanvar-may oylarida)**

Moliyaviy xizmatlar umumi hajmida sug'urta va nafaqa ta'minoti bo'yicha xizmatlardan tashqari moliyaviy xizmatlarning ulushi 86,6 % ni tashkil etadi.

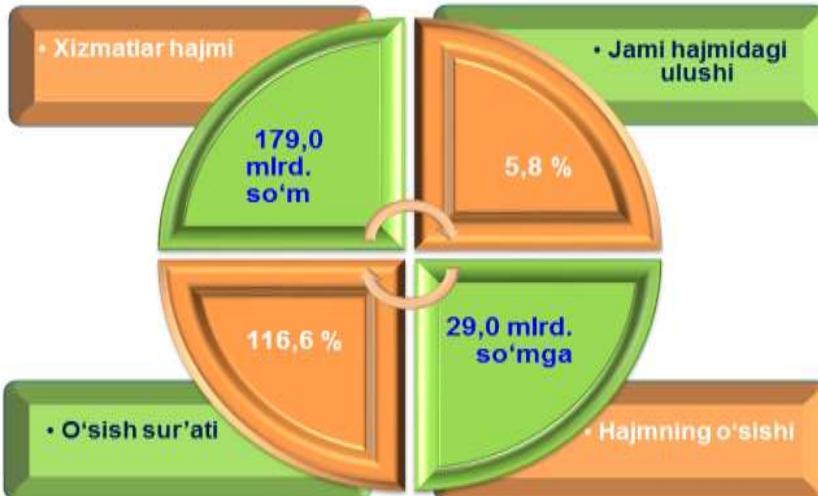
Joriy davrda sug'urta xizmatlarining ulushi 11,2 % oralig'ida qayd etildi.

Moliyaviy va sug'urtalash xizmatlariga nisbatan yordamchi xizmatlarning umumi moliyaviy xizmatlar hajmidagi ulushi yuqori ko'rsatkichga ega emas va u 2,2 % ni tashkil etadi.

Rivojlangan davlatlar tajribasi shuni ko'rsatadiki, AKTning rivojlanishi mamlakatning raqobatbardoshlik darajasiga bevosita ta'sir qiladi, sizga katta hajmdagi ma'lumotlarni to'plash va umumlashtirishga imkon beradi, strategik darajada boshqaruv uchun katta imkoniyatlar ochadi.

AKTdan faol foydalanish keng qamrovli infratuzilmaga asoslangan bo'lib, u eng zamonaviy uskunalar va texnologiyalar bilan jihozlangan, yuqori kadrlar salohiyatiga ega.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (2021- yilning yanvar-may oylarida)

2020- yilning yanvar-may oylariga nisbatan

2021- yilning yanvar-may oylarida aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining hajmi 179,0 mlrd. so'm dara-jasida belgilandi.

O'tgan yilning mos davriga nisbatan ushbu turdag'i xizmatlarning o'sish sur'ati 116,6 % ga yetdi.

Ko'rsatilgan bozor xizmatlarining umumiyligi hajmdagi ulushi 5,8 % ni tashkil etdi.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining tarkibi, % da (2021- yilning yanvar-may oylarida)

Xizmatlar sohasining rivojlanishi

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmida eng katta ulushni telekommunikatsiya xizmatlari (simli va mobil aloqa xizmatlari, internet tarmog'i, yo'ldoshli aloqa xizmatlari va boshqalar) egallab, 94,1 % ni tashkil etdi.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining umumiyligi hajmidagi ulushida kompyuter dasturlashtirish, maslahat berish xizmatlari va boshqa yordamchi xizmatlar - 0,7 %, boshqa aloqa xizmatlari - 0,5 %, noshirlik xizmatlari - 3,9 %, shuningdek, axborot sohasidagi xizmatlar - 0,8 % dan tashkil etdi.

Ma'lumki, fuqarolarni yuqori sifatli va hamyonbop narxlardagi ta'lim bilan ta'minlash, jamiyat taraqqiyotini, uning kelajagini aniq belgilab beradigan vazifadir.

Ta'lim sohasidagi xizmatlar (2021- yilning yanvar-may oylarida)

2021- yilning yanvar-may oylarida ta'lim sohasidagi xizmatlar hajmi 196,2 mlrd. so'mga yetib, bozor xizmatlari umumiyligi hajmidagi ulushi 6,4 % ni tashkil etdi. O'tgan yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 135,2 % ni tashkil etdi.

Yashash bo'yicha xizmatlar hajmi, qisqa muddatli turar joy bilan ta'minlash bo'yicha ko'rsatilgan xizmatlar (mehmonxonalar, otellar, motellar va boshqa turar joylar) qiymatini o'z ichiga oladi.

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar (2021-yilning yanvar-may oylarida)

O'tgan yilning shu davriga nisbatan yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning o'sish sur'ati 99,6 % ni tashkil etdi, ularning hajmi esa 75,1 mlrd. so'mga teng bo'lgan.

Ushbu davrda ularning bozor xizmatlari umumiyligi hajmidagi ulushi 2,5 % ni tashkil etdi.

Oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlar - oziq-ovqat mahsulotlari va ichimliklar yetkazib berish bo'yicha qo'yilgan ustamadan tashqari, ovqat tayyorlashda ishlataligan va qayta ishlanmagan holda sotilgan mahsulotlar qiymatini o'z ichiga oluvchi aylanma qiymatidir.

**Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar tarkibi
(2021- yilning yanvar-may oylarida)**

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning umumi hajmida oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlarning ulushi 91,5 % bilan ustunlik qiladi.

2021- yilning yanvar-may oylarida yashash bo'yicha xizmatlar ulushi 8,5 % ni tashkil etdi.

Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar hajmi bu - sog'liqni saqlash muassasalarining tibbiy va sanitariya xizmatlari, shuningdek, tashkilotlar va tibbiyot korxonalari, poliklinikalar, klinikalari, laboratoriya va sanitariya-epidemiologiya profilidagi muassasalar tomonidan ko'rsatilgan bozor xizmatlarining qiymatidir.

**Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar
(2021- yilning yanvar-may oylarida)**

2021- yilning yanvar-may oylarida sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlarning hajmi 36,0 mlrd. so'mni tashkil etdi. Xizmatlar hajmidagi ulushi 1,2 % ni tashkil qildi. O'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'ati 139,0 % ni tashkil etdi.

Xizmatlar sohasining rivojlanishi

Qoraqalpog'iston Respublikasi statistika boshqarmasi

Dastlabki ma'lumotlar

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ko'rsatilgan xizmatlar, iste'molchilarning daromad darajasi, didi va xohish-istiklalariga qarab differensiyalanadi.

Hududlar bo'yicha ko'rsatilgan xizmatlarning asosiy ko'rsatkichlari (2021- yilning yanvar-may oylarida)

Hududlar bo'yicha ko'rsatilgan xizmatlarning asosiy ko'rsatkichlari (2021- yilning yanvar-may oylarida)	Hajmi, mlrd. so'm	O'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati, % da	Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi, ming so'm
Qoraqalpog'iston respublikasi	3059,5	119,6	1588,9
Nukus sh.	1389,5	119,6	4281,9
<i>tumanlar:</i>			
Amudaryo	162,4	125,0	805,6
Beruniy	180,4	118,9	926,2
Bo'zatov	13,5	135,9	616,8
Qorao'zak	47,8	121,1	898,7
Kegeyli	47,7	126,7	649,4
Qo'ng'irot	372,4	112,9	2 829,4
Qonliko'l	40,3	122,3	778,7
Mo'ynoq	33,8	118,1	1 042,9
Nukus t.	40,9	120,0	799,3
Taxiatosh	65,0	112,4	870,0
Taxtako'pir	35,6	124,4	880,4
To'rtko'l	230,5	121,6	1 057,9
Xo'jayli	135,1	122,3	1 086,1
Chimboy	86,9	122,9	769,5
Shumanay	39,9	125,0	704,5
Ellikqal'a	137,8	121,3	849,6

Xizmatlar sohasining rivojlanishi

Shu bilan birga, nisbatan yuqori ko'rsatkichlar Nukus shahri (1389,5 mlrd. so'm), Qo'ng'irot tumani (372,4 mlrd. so'm), To'rtko'l tumani (230,5 mlrd. so'm) qayd etildi.

Ma'lumki, zamonaviy O'zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish istiqbollari, milliy va mahalliy manfaatlarni hisobga olgan holda, respublikaning har bir iqtisodiy tumani va viloyatlarining barcha resurslardan oqilona foydalanishiga bog'liqdir.

Xizmatlar sohasining rivojlanish darajasi aholining hududiy va ijtimoiy harakatchanligini, yangi xo'jalik hududlarini o'zlashtirish, ishlab chiqarish samaradorligini va moddiy mahsulotlar iste'molini oshirishni ta'minlaydi.

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmining har oyda o'sishi kuzatilmoqda.

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlarining asosiy ko'rsatkichlari

2021-yilning yanvar-may oylarida aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 1588,9 ming so'mga yetdi.

O'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'ati 118,1 % ni tashkil etdi.

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlarining hajmi – 1588,9 ming so'm

O'sish sur'ati, 2020-yil yanvar-may oylari holatiga ko'ra, % da - 118,1 %

Hajmning o'sishi, 2020-yil yanvar-may oylariga nisbatan, - 338,0 ming so'mga

Dastlabki ma'lumotlar

Respublikada xizmatlar sohasining rivojlanishi aholining o'sib borayotgan to'lov qobiliyati va imtiyozlariga, xususan, axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalangan holda, ayniqsa zamonaviy xizmat turlariga bo'lgan iste'molchilar talabini qondira oladigan kichik biznesning rivojlanishiga bog'liqdir.

Boshqacha qilib aytganda, bir tomonidan xizmatlarni ishlab chiqarish hajmiga uy xo'jaliklari daromadlari va imtiyozlar, xizmatlarga tariflar, boshqa tomonidan investitsiyalar, soliq, pul-kredit va davlat siyosati, ilmiy-texnik siyosat, shuningdek, kichik biznesning rivojlanishi kabi omillar ta'sir qiladi.

Xizmatlar sohasi statistikasi bo'limi

Tel.: 61-224-92-15